DAILY
اراده
د افغان نشراتی مرکز ملي خپلواکه ورځپانه
سال تاسیس ۱۳۷۹ هـ ش
سال چهارم شماره ۱۷۳
شماره مسلسل ۵۳۲
پنجشنبه ۸ اسد ۱۳۸۳ هش
۱۱ جمادی‌الثانی ۱۴۲۵ هـ ق
29 July , 2004
PROPERTY OF ACKU
AFGHAN MEDIA RESOURCE CENTER A.M.R.C

د نوم لیکنې په یو مرکز برید شوی

د دیرشو په شمیر طالبانو د کندهار ولایت په پنجوایي ولسوالی کې د نوم لیکنې په مرکز برید وکړ خو ویل کیږي چې ددغې پروسې کارکوونکو ته د سرزیان ندی رسیدلی. امنیتی ځواکونو په سیمه کې وویل چې ډیر ژر یې سیمې ته ځانونه رسولی او برید کوونکی یې په شا تنبولی دي. دغه راز امنیتی چارواکو ویلی چې دوی څو کسه طالبان په دغه دفاعی برید کې ټپیان کړي دي.

پنجوایی یو له هغو ولسوالیوڅخه ده چې د پاکستان له پولې را اوښتونکی طالبان په ګن شمیر کې هلته پټ دي او د راپورونو په حواله چې د نویو چریکی بریدونو لپاره چمتوالی ښیي.

اظهار خوشنودی از جریان ثبت نام در زابل

مردم ولایت زابل از تسریع ثبت نام رای دهنده گان اظهار خوشنودی کرده اند. آنها به همین مناسبت درولسوالی شاه جوی این ولایت گردهمائی نموده بودند خیال محمد حسین والی زابل گفته است که مراجعه بیش از حد پیش بینی شده مردم برای ثبت نام می رساند که آنها به تدویر انتخابات آزادو منصفانه عقیده پیدا کرده اند. آقای خیال محمد گفته است درحالی که از آغاز کار دفاتر نام نویسی فقط سه روز می گذرد اما درتمام ولسوالی های این ولایت ثبت نام رای دهنده گان به شدت جریان دارد وتنها درولسوالی نو بهار دریک روز بیش از ۶۰۰ تن کارت رای دهی را بدست آورده اند.

سرمقاله

چرا کاندیداتوران ،در انتخاب معاونان معیارهای قومی ونژادی را برتر دیده اند؟

دموکراسی وفضای باز سیاسی که به نحوی درکشور ما رونما گردیده ، این مجال وفرصت را فراهم گردانیده است که نماینده گان گروهها، اقشار، اقوام وملیت های گوناگون، با اعلام کاندیداتوری شان درمیدان رقابت های سیاسی، برای احراز مقام ریاست جمهوری ومعاونت آن قامت افراخته اند.

ازیکسو اگر به گونه یی میتوان تصویر نسبتاً روشنی از سهمگیری مردم را درین انتخابات دید ، ازسوی دیگر این حقیقت برجسته و متبارز میگردد که مردم دیگر از انحصار قدرت به وسیله اشخاص وافراد معین وفرمایشی ومصلحتی کاملاً به ستوه آمده اند.

ضمناً این تعد د احزاب وگروهها بیانگر یک واقعیت ژرف دیگر نیز هست وآن عدم کار آیی دولتها وحکومتهای گذشته ودولمتردان آنست که در میدان سیاست ودولتمداری هیچگونه توانایی وپیروزیی نداشته اند، وصرف با وعده دادن دل ملت را به پندار خودشان خوش وراضی نگهداشته اند.

همچنان مظهر این نکته است که چگونه ملت ما را پارچه پارچه کرده اند وازنعمت یک پیکر واحد بی نصیب ساخته اند.

نکتهء قابل تأمل درامر چگونگی انتخاب معاونان ریاست جمهوری که نمیتواند برای مردم جالب وبرانگیزنده باشد، اینست که پیش از آنکه کارآیی لیاقت ومحبوبیت وسایر صفات مورد توجه معاونان منتخب درنظر گرفته شده باشد، معیارهای قومی ، نژادی ومحلی به شدت آنرا تحت تاثیر قرار داده است.درحالیکه همه میدانیم همین معیارها وپشت پازدن به اصل شایسته سالاری که دردولت موقت وانتقالی ، که ائتلاف همه گروههای سیاسی ونظامی وتنظیمی ومحلی وغیره را درخود گرد آورده ، عامل ناهنجاریها ونارسایی هایی فراوانی است که اصلاح آن دروضعیت موجود، ناممکن وازجملهء محالات به شمار میرود.

اکنون یگانه پرسشی که مردم ازهمهء کاندیداتوران ودستیاران شان دارند اینست که شما با اینهمه فسادی که طی سه سال گذشته دمار از روزگار ملت برآورده ، چگونه مقابله خواهید کرد؟ درحالیکه مردم با رای شان همه امیدها وآرزوهای شانرا درپای شما خواهندریخت وازشما این انتظار را هم دارند که گریبان شانرا ازچنگ اینهمه بی قانونی ، خودسری رشوت و فساد وخویشخوری وغیره رهایی بخشید! وبه مردم نوید وحدت ویکپارچگی بدهید!

آیا شما هم مثل گذشته مردم را باوعده های دروغین وترفندهای سیاستمدارانه خواهید فریفت ؟

شما که میخواهید برملت حکومت کنید، چه برنامه وطرح معجز نمایی در دست دارید وکدامین عصایی را موسی وار از آستین بیرون خواهید آورد که براژدهای فساد وبی قانونی وبی امنی که جامعه را فرا گرفته غلبه حاصل کنید !

پیام مردم برای شما اینست که تنها با طرح وبرنامهء کاری وموثر وتراویده از اندیشه های پر بار افراد شایسته میتوانید، وطن را ازین درماندگی وفساد نجات بخشید نه با اتکاء به ارزشهایی ومعیارهایی که ملت را به پارچه ها ودسته هایی مجزا از هم ، بخشبندی کند، وتومار زمانزده ء گذشته را همچنان ادامه بدهد.

له اداري فسادنه را ولاړدونکو نوی انديښنی

د افغانستان په دولتی اداره کې د اداري فساد په اړه انديښنی مخ په زیاتیدو دي او اکثره مامورین او حتی وزیران هم د اداری قوانینو څخه بی خبره دي. د کنټرول او پلټنې د اداری رئیس پوهنیار محمد شریف وایی په داسي حال کې چې دولتی کارکوونکی ځینی یې له اداری قوانینو ندي خبر باید لدي وروسته د هیواد په سود او زیان ځانونه وپوهوی او که داسي ونشي د کنترول او پلټنی اداري ته به زیاتي ستونزی رامخ ته شي. محمد شریف وویل: هیڅ یوه دولتی اداره یا چارواکی به د کنترول او پلټنی د قانون له چوکاټ څخه د باندې پاتی نشي. پوهنیار شریف وویل: زمونږ یو شمیر دولتی وزیران او لوړ پوړی داسي خبرې کوی چې سړی یې هیڅ ورڅخه نلري. د کابل بناروالی دکنترول او تفتیش رئیس هم په بناروالی کې د اداری فساد د ځنون خبره ومنله خو ویې ویل اداري فساد به هغه مهال له منځه ولاړ شي چې دولتی مامورینو ته دولت سم او کافی معاش ورکړي.

کارپوهان پدې نظر دي چې د بدو اخیستی او اداري فساد په مخنیوی کې مبارزه هغه وخت نبی پایلې ترګوتو کولای شي چې د اداري فساد او اداري اصلاحاتو دوه ځانګړی کمیسیونونه عملی او چتک ګامونه واخلي.

داکتران بدون سرحد افغانستان را ترک می کنند

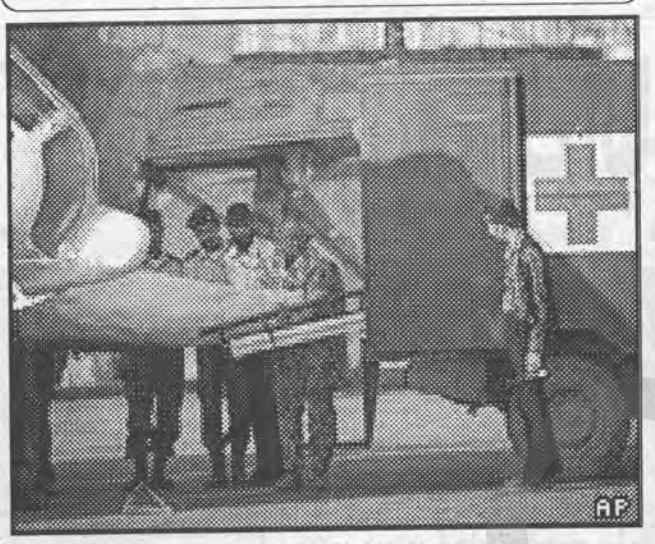

سازمان داکتران بدون سرحد، از نهادهای بین المللی امداد، اعلام کرده است که به دلیل شرایط موجود در افغانستان به فعالیت خود در این کشور خاتمه می دهد و افغانستان را ترک می کند.سازمان داکتران بدون سرحد با صدور اطلاعیه ای گفته است که علت تصمیم به ترک افغانستان قتل پنج تن از کارکنان این سازمان در افغانستان در ماه جون سال جاری و ناخرسندی از نتایج تحقیقاتی است که دولت افغانستان در مورد این واقعه صورت داده است.در حمله به گروهی از کارکنان داکتران بدون سرحد در ولایت بادغیس، واقع در شمال غرب افغانستان، سه کارمند اروپایی و دو کارمند افغان این سازمان کشته شدند.هواداران رژیم طالبان، که کارکنان سازمان های خارجی و ماموران دولت مرکزی را هدف های مشروع حملات خود دانسته اند، مسئولیت این کشتار را برعهده گرفتند. سازمان داکتران بدون سرحد همچنین نیروهای نظامی ائتلاف به رهبری امریکا را متهم کرده است که از فعالیت های امدادرسانی برای انگیزه های نظامی و سیاسی خود بهره برداری می کنند اما در این مورد توضیح بیشتری نداده است.این سازمان گفته است که از تصمیم به خروج از افغانستان پس از بیست و چهار سال خدمت در آن کشور متاسف است اما در شرایط کنونی، ارایه خدمات امدادی مستقل به مردم افغانستان کمابیش ناممکن شده است.این سازمان با هشتاد کارمند خارجی و ۱۴۰۰ کارمند افغان خدمات امدادرسانی را در اختیار مردم قرار می داده است.به گفته تحلیلگران، خروج داکتران بدون سرحد با افزایش نگرانی سازمان های امدادرسانی در مورد خطراتی که کارکنان آنها را در افغانستان تهدید می کند همزمان شده است.

سیاسي ترینګلتیا اوس هواره شوی

په کابل کې دمیشتو نړیوالو امنیتی ځواکونو ای ساف ویاند کریس هندرسن ورمه شپه د ښار په جنوبی ځنډو کې د دفاع وزارت په پوځي قطعه د دوه توغندیو د لګیدو او په همدي ځای د مهماتو د ډیپو د چاودنی خبر ورکړ. دغه راز هندرسن د ښار په ختیځ کې د چین سفارت څنګ ته د بل توغندی د لګیدو پیښه هم ومنله خو زیانه یې کره چې دواړو پیښو مرګ ژوبله نده رامنځ ته کړي. ده زیاته کړه چې ددغه توغندیو د راپریوتو سره سره د دوشنبی په ګهیځ رامنځ ته شوی سیاسي ترینګلتیا اوس هواره شوی او په کابل کې حالات عادی لوړ ته ستانه شوی دي. ده د دوشنبی ترینګلتیا ته دولسمشری د سیاسی درامی نوم وزکړ چې ویل کیږي فهیم له نوی مرستیالی لري وغورځید د ای ساف دې ویاند د انتخاباتو په اړه د یو سوال په خواب کې دا هم وویل:چې دتوغندیو ادول بریدونه په اصل کی د لندی مودي یو ګوابن دی او روان بهیر په شاه نشی ستولای. نومورې د شخصی ملیشو شته والی د وران بهیر په وړاندې د اوږدې مودي یو اساسي ګوابن وبالله او زیاته یې کړه چې د دا ډول ملیشو په موجودیت کې قانون نشی پلی کیدای او مرکزی واکمنی هم نشی ځغیدای.

درګیری میان نیروهای افغانی وپاکستانی، درلالپور

درولسوالی مرزی لالپور ولایت ننګرهار درګیری های میان نیروهای پاکستانی وافغان رخ داده است که گزارشات ازکشته شدن یک افغان وزخمي شدن یک تن دیگر بدست آمده است . مسوولین نیروهای سرحدی میگویند که حمله ازسوی پاکستان صورت گرفته . اما تا حالا جانب پاکستان درمورد اظهار نظر نکرده اند. علت حمله تا هنوز روشن نیست ونیروهای سرحدی افغان هم درمورد چیزی نگفته اند.

تاکنون سه دوسیه اختطاف به محکمه محول کردیده است

مسوولین ستره محکمه دیروز دریک کنفرانس خبری اعلام کرده اند که با وجود تبلیغات گسترده درمورد افزایش کودک ربائی درافغانستان تاکنون تنها سه دوسیه از ده دوسیه که برای بررسی به مراجع قضائی محول شده درهمین زمینه قابل بررسی است فضل احمد معنوی معاون ستره محکمه درپاسخ به سوال درمورد تائید فساد اداری برنحوه عملکرد مراجع قضائی گفت: ما منکر وجود برخی مشکلات در ادارات دولت نیستیم وممکن است همین موضوع باعث عدم بررسی برخی دوسیه های مربوط به آدم ربائی هم شده باشد.

بدنبال افزایش نگرانی ها درمورد قاچاق کودکان وزنان دربرخی شهرها وعمدتاً کابل حامد کرزی رئیس دولت انتقالی افغانستان نیز فرمانی صادر کرد که به اساس آن عاملان آدم ربائی متحمل مجازات سنگین خواهد شد .

په زابل کې د جګړې بله ناکامه هڅه

وسله والو کسانو دهیواد په جنوب ختیځ د زابل د قلات په پنځوس کیلو متری کي د ایتلافی خواکونو په وسایطو حمله کړې وو ووژل. نردې وړاندې هم طالبانو د زابل په بیلا بیلو سیمو کې چریکی بریدونه تر سره کړي او سرچینو یې ویلی چې دوی به په مکرره توګه د انتخاباتو پروسه او دولتی هڅې وڅپي.

آوارگان دارفور چاد را با بحران مواجه کرده اند

رییس جمهوری چاد در مورد بروز یک فاجعه انسانی در کشور خود در اثر ورود هزاران آواره جنگ قومی در سودان ابراز نگرانی کرده است و در حالیکه شورای امنیت سازمان ملل متحد نحوه اعمال فشار بر دولت سودان را بررسی می کند مقامات سودانی در مورد مداخله نظامی خارجی در این کشور هشدار داده اند.با ورود دهها هزار آواره جنگ قومی در منطقه دارفور در غرب سودان به کشور چاد، رییس جمهور این کشور گفته است که فشار ناشی از حضور آوارگان سودانی فشاری شدید را بر مردم چاد وارد کرده و آنان نیازمند کمک های گسترده فوری از سوی جامعه جهانی هستند.ادریس دبی، رییس جمهوری چاد، پس از ملاقات با میشل بارنیه، وزیر خارجه فرانسه که از منطقه دیدن می کند، گفت که در غیر اینصورت بحران دارفور به یک فاجعه بزرگتر انسانی مبدل خواهد شد.آقای دبی گفت که مردم چاد تا کنون مواد غذایی، آب و سایر اقلام ضروری را در اختیار حدود یکصد و هشتاد هزار آواره سودانی قرار گرفته اند اما اینک خود به کمک خارجی نیاز دارند.چاد، در همسایگی سودان، با بیش از هشت میلیون جمعیت از جمله کشورهای فقیر جهان محسوب می شود و در آمد سرانه آن به حدود ۲۱۰ دلار در سال می رسد.وزیر خارجه فرانسه نیز، که در کنفرانس مطبوعاتی مشترک با رییس جمهوری چاد شرکت داشت، گفت که اتحادیه اروپا باید اقدامات بیشتری برای انتقال کمک های بشردوستانه به آوارگان صورت دهد.آقای بارنیه افزود که برای این منظور لازم است هلی کوپترهای ترابری در اختیار سازمان های امدادرسانی قرار گیرد.آقایان ذبی و بارنیه همچنین از سازمان وحدت آفریقا خواستند تلاش بیشتری برای حل بحران دارفور از خود نشان دهد.قرار است رهبران کشورهای عضو سازمان وحدت آفریقا موضوع جنگ قومی در سودان را در اجلاس خود در روز پنجشنبه، ۲۹ جولای، مورد بررسی قرار دهند.

توزیع کننده مجله کلید درکندهار اختطاف شد

امان الله مسوول توزیع مجله وجریده کلید روز سه شنبه حوالی دوازده ظهر در حال توزیع مجله دربازار ارگ شهر کندهار بود، دوتن از افراد مشکوک وناشناس از موتر سراچه بدون نمبر پلیت پائین شده وامان الله را به زور به داخل موتر سراچه انداخته وازمحل حادثه فرار کردند.

همکارانش اظهار میدارند که امان الله قبلاً از طرف اشخاصی تهدید شده بود که ازتوزیع نشراتی که حاوی عکسها وبت ها میباشد خود داری کند، درغیر آن خطرجانی درقبالش خواهد بود.

نعمت الله زهیر از قول همکاران مجله کلید اظهار میدارد که احتمال دارد که امان الله توسط عناصر باقیمانده طالبان اختطاف شده باشد.

این موضوع را داود یکی ازهمکاران امان الله که درهنگام اختطاف وی درمحل حادثه قرار داشته یاد آوری کرد.این مطلب را نعمت الله زهیر ژورنالیست مجله کلید درولایت کندهار به همکاری ما درکندهار توزیع داد.

طرح مسیر تازه احداث حصار امنیتی اسرائیل تهیه شد

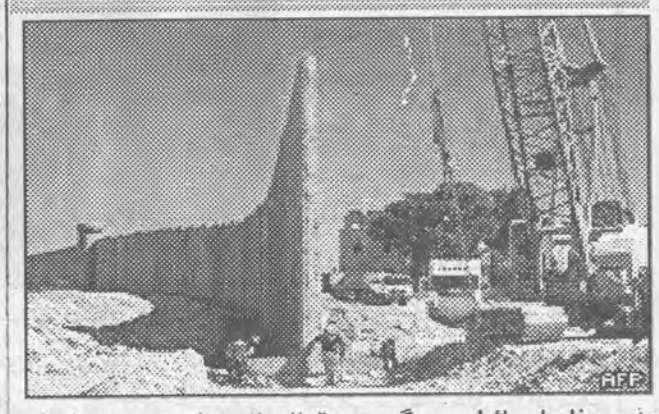

وزیر دفاع اسرائیل می گوید کار تهیه نقشه تازه مسیر احداث حصار امنیتی اسرائیل که ساخت آن در کرانه باختری در جریان است تکمیل شده است.دستور تعیین مسیر جدیدی برای احداث این حصار پس از آن صادر شد که دیوان عالی اسرائیل حکم داد که طرح جاری باید برای کاهش اختلالات پدید آمده در زندگی فلسطینی ها اصلاح شود.این تغییرات باید به تایید آریل شارون، صدراعظم اسرائیل برسد. محکمه بین المللی لاهه وابسته به سازمان ملل متحد گفته است که این حصار غیرقانونی است و در قسمت هایی که از داخل سرزمین فلسطینی ها می گذرد باید برچیده شود.اسرائیل گفته است که حکم محکمه بین المللی و قطعنامه مشابه مجمع عمومی سازمان ملل متحد که هیچ کدام از آنها الزام آور نیستند را نادیده خواهد گرفت. اسرائیل می گوید مجموعه این دیوارها و حصارها برای متوقف کردن حملات پیکارجویان فلسطینی به آن کشور جنبه حیاتی دارد.

دوسیه مرگ اتباع عراقی در محکمه بریتانیا

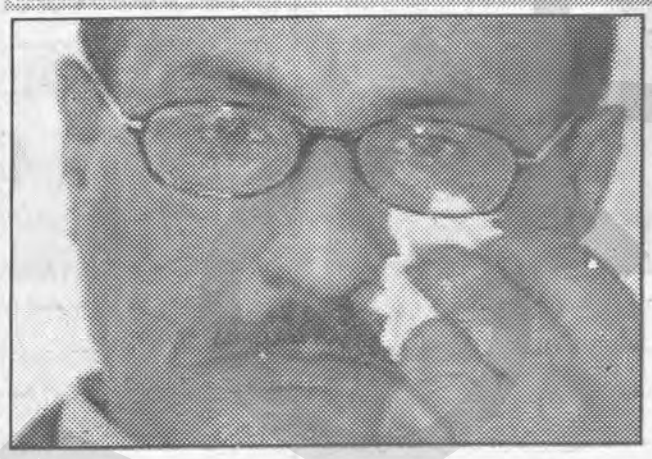

خانواده های چند شهروند عراقی که در بصره کشته شده اند با تسلیم دادخواستی به محکمه عالی بریتانیا خواستار آن هستند که دولت این کشور دستور انجام تحقیقاتی را در مورد ارتباط سربازان بریتانیایی با مرگ این افراد صادر کند.اعضای خانواده شش عراقی کشته شده در بصره علیه تصمیم دولت بریتانیا در خودداری از انجام تحقیقات به محکمه شکایت کرده و انتظار می رود وکیلان مدافع آنان از قضات بخواهند دولت را وادار کند براساس قانون حقوق بشر که در سال ۱۹۹۸ در این کشور به تصویب رسید نحوه رفتار سربازان بریتانیایی با این اتباع عراقی را مورد بررسی قرار دهد.در صورت رای مثبت محکمه، راه برای طرح شکایات دیگری از سوی خانواده ۳۷ تبعه عراقی علیه سربازان بریتانیایی هموار می شود.وکیلان مدافع شاکیان گفته اند که پنج تبعه عراقی به ضرب گلوله سربازان بریتانیایی کشته شدند و یک نفر دیگر نیز به دلیل کتک خوردن از ماموران بریتانیایی در زندان بصره جان داد.به گفته آنان، مقامات نظامی بریتانیا در عراق در مورد نحوه کشته شدن این افراد و مسئولین این قتل ها توضیحی نداده اند.در حالیکه وکلای شاکیان معتقدند که قانون حقوق بشر بریتانیا قابل اطلاق بر اقدامات سربازان این کشور در عراق نیز هست، وکلای دولت با این نظر مخالفت کرده اند.وقایع طرح شده در این دوسیه به دوره پس از خاتمه رسمی جنگ در عراق ارتباط دارد و از جمله شامل قتل چهار غیرنظامی عراقی می شود که به ضرب گلوله سربازان بریتانیایی در بصره کشته شدند.

دونفر دراثر دشمنی شخصی با کلاشینکوف کشته شدند

حبیب الله ومحمد امان ساکنین پنجشیر که بنابر دشمنی که بین آنها ومخالفین شان موجودبود ، درناحیه بین بگرام ودوسرکه به قتل رسیدند.

یک مقام مسوول ولایت پروان ضمن تائید این خبر اخبار داشت که این دونفر زمانی به قتل رسیدند که موتر حامل شان از چاریکار بطرف کابل درحرکت بود، چند نفر مسلح که آنان را تعقیب میکردند، بااستفاده از فرصت بدست آمده ، بوسیله کلاشینکوف بالای آنها فیر نموده حبیب الله ومحمد امان را به قتل رسانیدند. قاتلان ازمحل فرار کرده . به قرار اظهارات یکی از اهالی محل ونزدیکان مقتولین ، سوء قصد کننده گان دو نفر دیگر را بنام محمد عارف ومحمد هارون نیز مورد تعقیب قرار داده اند وتهدید کرده اند که دونفر اخیر الذکر را نیز بقتل خواهند رسانید.

بنابران ، بدینوسیله به توجه رسانیده میشود تا درمورد حفظ امنیت راه ها وشاهراهها مساعی لازم را به خرج بدهند.

کولن پاول:
باید اختیار کامل نیروهای امنیتی به صدراعظم فلسطینی داده شود

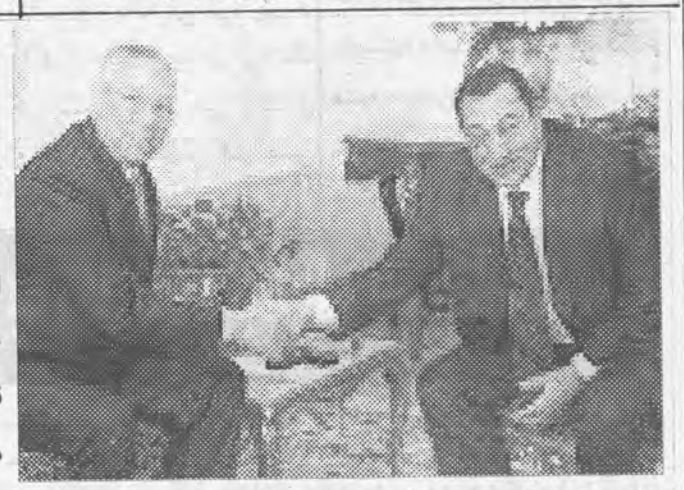

کولن پاول وزیرامورخارجه آمریکا می گوید باید اختیارکامل نیروهای امنیتی به صدراعظم فلسطینی داده شود تا پس ازاجرای طرح ازمجارستان به مصر برای خبرنگاران ابرازداشت. قراراست آقای پاول امروز درقاهره با حسنی مبارک رئیس جمهوری مصر دیدارو گفتگوکند. پیش بینی می شود مناقشات اسرائیل وفلسطینیان، اوضاع عراق وبحران منطقه دارفورسودان دراین گفتگوها مطرح شود. وزیرامورخارجه آمریکا می گوید اطمینان ندارد که یاسرعرفات اختیارات امنیتی را به آقای قریع واگذارکند. آقای پاول می گوید هنگامی متقاعد خواهد شد که صدراعظم فلسطینی واقعا کنترول نیروهای مسلح را دردست گیرد واین نیروها را سازمان دهی کند. قراراست وزیرامورخارجه آمریکا متعاقبا ازعربستان سعودی وکویت نیزدیدن کند. اسرائیل درمورد خروج ازباریکه غزه به مسئولیت های خود عمل کند. آقای پاول این نظرات را روزسه شنبه درجریان پرواز

متصدی صفحه :اباسین

دبیارغلونی په لور

کیفیت ناقص شاهراه کابل- کندهار

مقامات وزارت پلان دولت انتقالی گفته است کمپنی های ساختمانی جاده کابل – کندهار را با کیفیت ناقص اعمار کرده اند واحتمال است به زودی تخریب گردد. داکتر رمضان بشر دوست وزیر پلان دریک سفر به ولایت غزنی اظهار داشت که باید کمپنی های به کار گماشته شده از دقت کار میگرفت وکیفیت کا ررا درنظر میگرفت . سرک کابل – کندهار ازبودجه ایالات متحده امریکا ، جاپان وعربستان سعودی توسط کمپنی های ترکی اعمار میشود . داکتر رمضان بشر دوست درین باره گفت: درحالیکه چنین یک پروژه تحت نظارت کشورهای پشت کار واجرا کننده گان فعالیت های شفاف به اینقدر کیفیت ضعیف به پیش میرود . از پروژه های دیگری دولت ومردم چه توقع خواهد کرد که زیر نظر کشورهای که چندان جدیت شهرت وچندان کار علمی ومسلکی ندارند اجرا میشود. بشر دوست به جامعه جهانی ومخصوصاً کشورهای که به افغانستان کمک میکنند دربازسازی این کشور سهم دارندتاکید کرد تاچنین کارها وفعالیت ها را درعرصه بازسازی واحیای کشور اجرا کنند که مستحکم با کیفیت باشد وحداقل دو دهه دوام داشته باشد بخاطریکه کشور جنگ زده افغانستان نه چندان بدی روبه بهبود وآبادانی است ومردم به این سرک ها عبور ومرور دارند احساس خوشی میکنند اما اکثراً نگران اند که اگر کشورهای کمک دهنده برای اجرای کار درانتخابات شرکت ها اینجوها وکمپنی ها ازدقت کارنگیرند عواقب نامطلوب خواهد داشت درین حال داکتر رمضان بشردوست عواید داخلی دارد ونه کمک های جامعه جهانی بعد از چند سال هم مداوم خواهد بود.

هرچندکه سرک های افغانستان از وضعیت بسیار خواستار تشکیل کمیسیون با صلاحیت شده که از برنامه هابازسازی دراین کشور بازرسی وتحقیق کند. وی درین راستا افزود که کمیسیون نه تنها کا رسرک کابل کندهار زیر غور بگیرد. بلکه ضروری است که راه های ترانزیتی وسرک های ولایات که سرک های حلقوی نیز درآن شامل اندوکارهای آن بعد از چند ماه آغاز میگردد بررسی کند ودرداوطلبی وانتخاب شرکت ها شرایط را سخت تر ومحدودتر سازند.

بشر دوست اظهار داشت که این کمیسیون باید کارهای اجرا شده کمپنی های خصوصی باید با ستندرد بین المللی مقایسه کند وجای ها که خراب ساخته شده وکیفیت درنظر گرفته نشده در زمینه باید دوباره مورد نظر قرار بگیرند.

سرک کابل – کندهار در دهه چهل شمسی توسط ایالات متحده امریکا اعمار گردیده بود باگذشت سال ها هنوز هم اثار جاده قدیمی بچشم میخورد. اعمارمجدد کابل – کندهار با هزینه یک صد وهشتاد میلیون دالر امریکایی توسط کمپنی های ترکی درماه جدی سال ۱۳۸۲ شمسی حین تدویر لویه جرگه قانون اساسی به پایه اکمال رسید.

په خصوصی سکتور کې زیاتیدونکي ستونزې

خصوصي پانګوالو په افغانستان کې د وړو صنعتي فابریکو د بیارغونې په برخه کې له دولت څخه د پاملرنې او مرستې په غوښتنه ټینګار کړی دی دغه پانګوال په سیمه کې له بیلا بیلو ستونزو سر ټکوی. د افغانستان صنعتي فابریکې چې د کابل پل څرخی پله سیمه کې موقعیت لري د کورنیو جنګ جګړو په کلونو کې په بشپړه توګه ورانې شوی وي. خو نن سبا یو ځل بیا خصوصي پانګوالو یې د اړتیا وړ کار ته چمتو کولو لپاره هڅې ګړندی کړې دي. د صنعتي فابریکو د ټولنې مشر عبدالجبار وایي په دولتي چوکاټ کې ځلور وزارتونه چې د بریښنا. سپکو صنایعو. مالیې. سوداګرۍ او د بانک اداري پکې شاملې دي باید خصوص پانګوال او د هغوی د کار سمتونه حمایه کړي. دده په وینا که دولت او په خانګړې توګه دغه یادې شوې دولتي خانګې د خصوص پانګونې ملاتړ او همکاري وکړي ډیر ژر به دولتي او ولسي اقتصاد په پښو ودریږي.

پداسې حال کې چې دا مهال افغانستان د پیاوړي اقتصاد غښتلی او شفاف سیستم ته اړتیا لري خصوصي پانګونه یا به خانګړې توګه د خصوصي کوچنیو تولیدي فابریکو جوړونه د نوی پرمختګ مټ بلل کیږي. داسې چې هم خلکو ته ګټه ورسیږي هم د توکو او اړینو خیزونو د تولید له لارې اړتیاوی د هیواد په داخل کې بشپړې شي او هم هغه خلا ډکه کړل شي چې د نړیوالو مرستو تر ختمیدو وروسته په دغه هیواد کې منځ ته راتلونکی ده او پدې طریقه پرته له لویو پورونو او بلا عوض نړیوالو مرستو داخلی عواید پراخه شي.

دا مهال په افغانستان کې له دوو سوو څخه ډاډه ناڅه یو سل او څلویښت صنعتي فابریکو د خصوصي سکتور دننه د انفرادي پانګونې له لارې په فعالیت پیل کړی اما دا هم که لږ شمیره ونه بولو خو د امکاناتو د کمبود له وجې کاریاران یې له ګټو ستونزو سره لاس او ګریوان دي

د صنعتي فابریکو د ټولنې د چارواکو په وینا قیمتي ماشینونه یې د جګړو په کلونو کې ولوټل شول په خصوصي ډګر کې هسې لکه چې دوه کاله وړاندې اټکل کیده یا دوی هیله لرله یوازې دي او دریم د تولیدي توکو کاریدنه ده چې د مصرف او تولید تر منځ به توازن څومره د پانګوالو په ګټه وي او دغه راز د فابریکو خاوندان د ورانو فابریکو د جوړونې لپاره د دولت په مرسته سمه او کافي بودجه په واک کې نلري. یوازې ستونزې عمومي ندي د کابل د صنعتي فابریکو په عمومي ډګر کې چیرته چې یو عمومي پارک د خصوصي سکتور په واک کې ورکړل شوی د تولیدي فابریکو اجاره کونکی وایي. چې نه بریښنا لري او نه روغتیایي کلنیکونه .که له بوې خوا له دود او ناوړه بوی نه ډکه فضا هلته روغتیا ګوابنونه کوی تر څنګ یې د بریښنا د جریان نګانونه د فابریکو ټول نیمه پرحه مواد دکړ په قالبونو کې له استفادې غورځوي.

په دغه ټولو یادشوو ستونزو سربیره څینې ګوابنونه له صنعتي فابریکودباندې هم خصوصي سکتور او تولیدي کمپنیو ته ګذار ورکولای شي. د غوړیو د فابریکو یو مسوول ووېل لازه ونیوکی او وسله وال لوټماران ددوی هغه خام مواد چې له هلمند کندهار او هرات نه راځی د لارو په اوږدو کی په روغه او بسته بڼه نشی تر خایه رسیدای. ده په خانګړی توګه د هغه امنیتي پوستو نوم واخیست چې مالیه. محصول او رشوت اخلی او د خامو موادو په سر وضعه کیدونکی دغسې بی خایه لګښتونه د تولیدي توکو په نرخ له حد نه اوښتی اغیز کوي.

په افغانستان کې په خصوصی پانګونه کې نیمه راګیر پانګوال په یوه خوله په دولت او نړیوالو ټولنه غږ کوي چې خپلې هغه ژمنې عملي کړي د کومو له لارې یې چې دوی پانګونی ته هڅولی دي پانګوال ټینګار کوي چې په توکیو او د افغانستان په دننه کې شوی ژمنی چې خصوصی سکتور به رغول کیږي. پیاوړی کیږي به او تر هر سکتور وړاندې به وزته زمینه برابریږي باید ژر تر ژره عملی بڼه غوره کړي او که دویې ونیشي دوی به خپل کار وبار وتړي یا به بهر ته ځي او یا به په کورونو کېنیني.

دکندز ماسټرپلان له ستونزو سره مخامخ دی

د کندز ښار د ساختمانی بڼې د بدلون او په هغه سیمه کې دنوی ماسټر پلان د پلي کولو لپاره د کندز چارواکو یوه غونډه رابللی وه چې د سیمې اوسیدونکو ، پانګوالو. سوداګرو د هټیوالو . د ځمکو او تجارتی مارکیټونو خاوندانو او د پی ار ټی یا ولایتی بیارغونې د ډلو استازو پکې وګډه دلوده. د غونډې هدف دا و چې څنګه کیدای شي د کندز ښار ته د منظور شوی ماسټر پلان له مخې پراختیا او ښکلا ورکړل شي او په نوی سیستم جوړ کړل شي. د معلوماتو له مخې ددغه پلان په تطبیق سره د ښار زیاتره مارکیټونه. سرایونه او دکانونه له منځه ځي او زیاتره سوداګر او ددې ښار کارباریان ددغسې پروژې سره همکاری ته چمتو ندي د کندز والی انجینیر عمر د ستونزې په توګه دا موضوع مطرح کړه چې حکومت د خلکو د رضایت له کبله فشار نه راوړی او له همدې وخت نه په ګټې اخیستو سره خلک د پرمختګ او بیا رغونې مخه نیسي. ده د ځمکو او تجارتی مانیو له خاوندانو کوم چې د کندز په زاړه ښار کې فعالیت لري غوښتنه وکړه خو د مرکزی حکومت دغه پریکړه ومنی او دماسټر پلان په تطبیق کې له دولت سره همکار شي. انجینیر عمر دغه راز وویل چې د راتلونکی یوې اونۍ په ترڅ کې به د څوارلسو کیلو مترو فرعی ښارې سړکونه په کندز ولایت کې د جرمنی د ولایتی بیا رغونی ډلی په مرسته په اساسي او پاخه ډول جوړول پیل شي. ده زیاته کړه چې د جرمنی د هیواد د پی ار ټی ډله په نومورې ولایت کې د اوبو رسونی شبکی هم فعاله کوي دا مهال دولتی چارواکی هڅه کوي کارباریان خمکه وال او سوداګر په کندز کې وهڅوي چې له نوی پلان سره غاړه شي او په بیړه ددغه ښار ماسټر پلان چې د دولت له خوا یې طرحه وړاندې شوې پیل ټیې. د کندز ښار په خورا پخوانۍ نقشه جوړ شوی او وروستی ځل کلونه یې په ابادی کې هیڅ راز ګام ندي پورته شوي. عمومی پلان دادی چې د ټولو ولایتونو لوی او کوچنی ښارونه به د مرکزی دولت او سیمیزه خلکو په مرسته ورغول شي.

جاپان د پکتیا ولایت د بیارغونې لپاره نوی ګام پورته کوي

د پکتیا په ولایت کې د یو شمیر ښوونځیو د جوړولو او د اوبو د رسولو شبکی د بیارغاونې یو ټرون د شنبی په ورځ ددغه ولایت د چارواکو او په کابل کې د جاپان د سفیر تر منځ په پکتیا کې لاسلیک شو په هغه غونډه کې چې له هممدې املې جوړه شوی وه د جاپان سفیر ژمنه وکړه چې په ټول هیواد او په ځانګړې توګه په پکتیا کې به نوی پروژې په فعالیت وګماري. ده دپکتیا ولایت اوسیدونکو ته د خپل هیواد له خوا د ملکی کولو. اقتصادی پلانونو. فرهنګی ودې او نورو حیاتی برخو کې د مرستو خپله عمومی پالیسي او د مرستو د لیږد او کار وتنی پروګرام واضح کړ. د جاپان سفیر وویل: ډیر ژر به ددغه ټرون له مخې خپل کار د پکتیا ولایت ځینو سیمو کې پیل کړی خو پدې شرط چې د خلکو همکاري او په امنیتی برخو کې ډاډ ور سره وي.

په ټول هیواد کې نهه سوه اونۍ ښوونځی جوړیږي

د ښوونې او روزنې او د کلیو او پراختیا وزارتونو ترمنځ یو پروتوکول چې د هغه په رنا کې د افغانستان د ټولو ولایتونو په ولسوالیو کې ۹۹۰ ښوونځی جوړیږي لاسلیک شو دا ښوونځی دهیواد په ۹۹ ولسوالیو کې د ۵۲ میلیونو امریکایي ډالرو په لګښت دنړیوال بانک په مالی مرسته جوړیږي. د ښوونې روزنې چارواکو ویلي ددغه نوی پلان له مخې به نږدې په هره ولسوالی کې لس ښوونځی جوړ شي چې لدې جملې څخه ۳۹۶ ښوونځی به نوی او ۵۹۴ ښوونځی به بیا ورغول شي. ددې ښوونځیو طرحه او پلی کیدونکی پلان د ښوونې وزارت او عملي کیدنه یې د کلیو د پراختیا د وزارت دنده ده.

د کلیو د پراختیا وزیر محمد حنیف اتمر پدې اړه جوړ شوی یوه غونډه کې وویل: دا کار اوس مهال د افغانستان د څلور دیرشو ولایتونو په ۹۹ ولسوالیو کې د عملي کیدو په حال کې دی. ددې ولسوالیو خلک چې پنځه زره پنځه سوه خورو ورو کلیو کې پراته دي ټول په یوه اواز ښوونځی غواړی دده په وینا د ښوونې روزنې وزارت دغه غوښتنو ته خواب وایی د کلیو د پراختیا اداره په ډیر دفت او متانت ددغه اعماری پروژې عملی کولي. ددې لوی او بنیادی کار پیل که له یوې خوا د ښوونې روزنې په برخه کې بنسټیزه ستونزه له منځه وړی او د افغانستان خلکو ته د زده کړې او سواد د پراختیا امیدونه پیدا کوي له بلی خوا د بی وزله او وزګارو خلکو په وزګارتیا کې د پام وړ کمی رامنځ ته کولای شي.

هفتگی

قلم سالار خان

در تهیه، ترتیب و تنظیم این صفحه که هر پنجشنبه به نشر می رسد آقایان گل مولا، ابو حسیب نابلد، خسرو محیا و بکتاش جان کنده و مسوولیت عواقب آنرا عهده دارند، اما افتخار، حق الزحمه و مکافات مادی و معنوی آن به خودم یعنی جناب پوهوهو تعلق دارد، دست شان خلاص

ثه نابلد ليلي ثه اوريدلي

ليدل کيږی چې په ستونزو د حل په برخه بيرته له کاغذونو څخه
ښوونځيو کې د زده کې لږ څه حرکت وکړي. ډکی شوی او زمور
کوونکو لپاره د يو د ښوونی او روزنی ښاريان دومره تکليف
مضمون کتاب چې د څو وزارت بايد د امکان تر څان ته نه ورکوی چې
تاريخونو درلودونکو دی حده دتعليمی نصاب په کثافات په خوندی ځای
ويشل شوی د بيلگی په برخه کې واحد پروګرام کې واچوی بس هر ځای
توګه په ښوونځيو کې د ترتيب کړی څو ټول زده چې يې کاغذ او
لسمو او يوولسمو او کوونکی تری يو شان پلاستيك واچوو پروايی
دولسمو ټولګيو او په ګټه واخلي. نه ساتی.
کښته ټولګيو کې هم د * * * د ښار زيبايی او پاکوالی
۱۳۸۱ د ۱۳۸۲ کال د مور زيات وختونه په په مور ټولو پوری اړه
۱۳۸۳کال پښتوکتابونه ښاروالی باندی انتقاد لري او ټول بايد په ګډه
ويشل شوی دی استاذان ورته کار وکړو.
هم مجبور دی چې د * * *
وروستی کتاب له مخی نن سبا که ووايو کابل
درس ورکړی څو نور زده ښار کې له سړيو څخه
کوونکی انتقاد کوی چې موټر دي بده به نه وی
دا نو کتابونه چې لوست ځکه چې سرکونه واړه او
تری نه راکول کيږی د د موټرو شمير زيات
څه لپاره يې راکړی دی شوی دی که چيری تاسو
د داسې کتابونو شته هيوادوال په ښار کې
والي په ښوونځيو کې وګوری داکثره دکانونو
ستونزې رامنځته کړی مخی ته د دوکاندارانو
دی.هم يې ښوونکی ګاډی ولاړ دی يو څو
لپاره ستونزی دی او هم سرکونه واړه دی .د
د لوستونکو لپاره. دکانونو په مخکی پلی
بله دا چې: پداسې حال لاری دکاندارانوپه خپلو
کې چی په ښوونځيو کې مالونو بندی کړی دی د
د زده کوونکو لپاره پوره سرکونو په غاړه واړه
کتابونه نه رسيږی خو په ګاډی ولاړ دی نو موټر،
ښار کې د ديوالونو په بايسکلونه او خلك
سر د پلورلو لپاره مجبور دی چې ټول په
پريمانه کتابونه ايښودل ګډه په سرك باندی روان
شوی دی. که د کتابونو شی.دغه راز چې په ښار
د پلورونکو څخه پوښتنه کې نوی پلازی جوړيږی
شی وايی دا مور له بهر د موټرونو د پارکونو
څخه شخصی سوداګرو لپاره يی پروګرام نشته
ځنی اخلو. خو ځينی چې دا به هم په
خلك انتقاد کوی چې دا راتلونکی کې ستونزی
کتابونه کيدای شی له رامنځته کړی خلك وايی
کومی بلی لاری دوی ته چې بايد له همدی اوس
راځی په هر ترتيب د ښاريان او هيوادوال د
ښوونی او روزنی له څخه د موټرونو د
وزارت څخه د خلکو پارکونو لپاره مناسب
هيله داده د پورتنيو ځايونه په پام کې
ونيول شي.

طنز
قبای قورمه یی

ع. شکوهی

خیاط وقتی کالا را میبرد، قد واندام میگیرد، بافیته شانه وکمر وپت وگردن وخلاصه همهء اندام را اندازه میگیرد.
تا قبایی برابر تن واندام مشتری بدوزد.
وبعد از پرسُ وپال که از طول وعرض تکه اطمینان یافت. وازمجموع تکه حق ورصد خود را که گویا حق وحلال برایش میماند، جدا کرد، شروع میکند به بریدن وقیچی کردن.
وقتی با کاندیداتورهای ریاست جمهوری ومعاونان شان شرف شناسایی پیدا کردیم، درمخیلهء سبیل مانده بنده فکری رسید که میخواهم آنرا برای شما هم بگویم ، هرچه باداباد ! میدانیم که شاید یگان کاندیداتور بالایم دندان خایی کند، مگر ، چه باید کرد، افتو به دو انگشت پت نمیشه.
گپ گفتن اینست که آیا غیر از مصلحت قومی ومحلی ونژادی وزبانی وآنچنانی وفلانی، مصلحت دیگری هم در کا رانتخاب معاونان برای آقایان روسای جمهور ایندهء وطن مطرح بوده که هرکس ترازو را گذاشته مانند تولگران نانوایی که یک گلوله خمیر را گرفته و روی ترازو میگذارد وازین بغل وآن بغلش مقداری را چونگی کرده وبعد آنرا روی تخته پرتاب میکند؟!
درمیان چنایان کاندیداتورها (خاک ده دانم) وهمچنان درمیان معاونان محترم آنها (زبانم گنگه) کسانی هستند که آدم شاخ میکشد که چگونه این قبای پرندین ویا بهتر گفته شود پولادین وسنگین و زره داروگره دار ریاست جمهوری ومعاونت آنرا بر تن خواهند کرد؟
شما اگر خیاط نیستید، حتماً شاگرد خیاط بوده اید، ویا اگر شاگردی نکرده اید ، کالای دوخته شده بدست خیاط را پوشیده اید . من به این چرت افتاده ام که چگونه این قبای دولت برتن این آدمهایی که نه من آنها رامیشناسم ونه شما چگونه جور خواهد آمد.
واگر آنهایی را که میشناسیم ، بازهم این قبایا برتن آنها تنگ است یا کوتاه ، اگر دراز وگشاد نباشد! پس اگر چنین ویا چنانست"، آیا بهتر نیست که پیش از پیش خیاط وار با قیچی به جان این قبای زرد وزبیفتیم وتامیتوانیم از برو درازی وازآستین ویخن آن ببریم! نی ببخشید ، معذرت میخواهم، خاک به دهانم که غلط کردم ! این قبا را از تکه های زیر زده گی پینه بزنیم وبا اندام این بلند قامتان برابر سازیم ، وبه اصطلاح مانند لحاف قورمه یی قدیم، قبای قورمه یی آماده کنیم!

کند ارمغانت برادر! دولت

ابو حسیب

الا کاندید ریاست! خبر دار!!!
سراز زانوی مصلحت زودبردار!
که این مصلحت جان مردم کشیده
بسا تیغ براستخوانش خلیده
زدست رئیس ووزیرومقامات
کمرگاه ملت شده یکسره قات
به هر دفتر ودایره چور کردند
قوانین زدرگاه ودر دور کردند
مبادا تو ای کاندید ریاست
فریبی تو ملت به نام سیاست
مده وعده های فریبنده وگرم
بکن ازخداوندومردم دگر شرم
ببین خویشخوری چه بیداد کرده!
لیاقت به شاخی همه بادکرده!
اداره مگر خانهء خاله گشته
که آنجا همه خویش وقوم تاله گشته
نداری اگر زوراین سنگ سنگین
بکن بوسه اش ، روی این کرسی منشین
پی شهرت ونام بیهوده گشتن
دهد عاقبت خجلت وسرشکستن
هوای رسیدن بدینسان به دولت
کند ارمغانت برادر دو ولت

شاعر
باید د مطبوعاتو اصول وښیو

کوم شی چې په مطبوعاتو کې ډېر ارزښت لری او باید ورته پاملرنه وشی هغه دامانت داری موضوع ده یعنی دا چې که چېری یو لیکوال په یوه مضمون کې د چا خبره راوړی نو لازمه ده چې په خپله لیکنه کې د هغه لیکوال یادونه وکړی ان چې کله کله لازمه وی چې د کتاب یا د چا دلیکنی څخه استفاده کوی ،مخ ،کال، اود لیکوال نوم په کې ولیکل شی دا کار نه یوازې دا چې د لیکونکی د لیکنی حیثیت پورته کوی اعتبار یې لوړوی بلکه د لیکوال حیثیت او توریته هم ورپوری تړلې ده. داد لیکوالی اصول دی او په تیره بیا په تحقیقی لیکنوکې دا دود زیات او باید وي خو کله کله ځینی ښاغلی هم پیدا کیږي چې له نورو لیکنو څخه پراستفاده کې د هغه لیکوال په یادولو سره ځانته تکلیف نه ورکوی چې دا کار د لیکوالی له اصولو څخه نه شمیرل کیږي. تیره ورځ می دپامیر خپرونه ولیدله چې یولیکونکی د انیس له ورځپاڼی څخه یو فرمان له دری څخه په پښتو ژباړلی دی که څه هم د انیس نوم یی ورسره اخیستی دی خو تر لاندی یی لیکلی دی د.....ژباړه.
دا دود او اصول دی چې دولتی اوامر او فرمانونه په دری او پښتو ژبه په اخبارونو کې خپریږی هره خپرونه یې له بلی څخه اخلی خو داسې نه چې تر لاندې دژباړونکی په توګه څوك خپل نوم ولیکی دا کار یوازې کیدای شی د حق الزحمی لپاره څه لاره برابره کړای شی او که نه نور د لیکوال لپاره څه ګټه نشی درلودلی نو لدی امله ضروری ده چې زمور ځینی لیکوال چې پدی لاره روان وی تری وګرزیږی ځکه چی داخپرونی هر ځای ته رسیږی هر څوك یی لولی ددی په ځای چې هغوی پری قضاوت وکړی باید پخپله زمور لیکونکی داکار هیر او نوری ونه کړی.

ERADA Daily

اراده در ویرایش و پیرایش مطالب دست باز دارد
آدرس: پروان مینه (ایستگاه سینمای بهارستان سرک مسجد حاجی میر احمد خانه نمبر۹۵)
تلیفون موبایل مدیر مسوول: ۰۷۰۲۲۴۷۸۷
تلیفون موبایل معاون: ۰۷۰۲۲۲۷۲۶

Daily Independent Publication, Publisher: Afghan Media Resource Center
Founder: Haji Sayed Daud
Chief Editor: Zuhoor Afghan
Engineerjamil_amiry@yahoo.com
eradadaily@hotmail.com
Mobil Phone: 070224787
Deputy: Suhrab Didar

اراده
زیرنظرهیات تحریرانتشار میيابد
موسس وصاحب امتیاز: حاجی سید داؤد
مدیر مسوول: ظهور افغان
معاون: سهراب "دیدار"
روزنامه آزاد وملی نشریه مرکزنشراتی افغان
اندیشه وعقاید مطرح شده ازسوی نویسنده گان به خودشان مربوط است
کمپوز و دیزاین: انجینیر محمدجمیل "امیری" و احمدشاه "وحدت"
چاپ:مطبعه مرکزنشراتی افغان قیمت یک شماره ۳ افغانی